

Kommunal Författningssamling

Finanspolicy

Dokumentnamn	Finanspolicy
Dokumenttyp	Policy
Huvudområde/ kategori	Ekonomiska föreskrifter
Ansvarig nämnd	Kommunstyrelsen
Ansvarig chef samt handläggare	Ekonomichef
Fastställdedatum	2023-10-09, Kf § 166/2023
Diarienummer	Ks 2023/314
Berörd	Kommunstyrelsen
Senaste översyn	

2023-10-09

FINANSPOLICY

Fastställd av kommunfullmäktige 2023-10-09

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Inledning	3
1.1 Omfattning.....	3
1.2 Syfte med finanspolicyn.....	3
1.3 Mål med finansverksamheten	4
2. Finansiell samordning	4
3. Organisation och ansvarsfördelning.....	4
4. Likviditetshantering och placeringar	5
5. Upplåning.....	6
6. Utlåning och borgen	6
6.1 Allmänt	6
6.2 Utlåning till och borgen för delägda bolag och kommunalförbund.....	6
6.3 Utlåning till och borgen för extern parter	6
6.4 Borgensavgift och marginalpåslag vid utlåning till helägda bolag.....	7
7. Riskhantering.....	7
7.1 Finansieringsrisk	7
7.2 Ränterisk	7
7.3 Motpartsrisk	7
7.4 Valutarisk	7
7.5 Derivatinstrument	8
7.6 Operativa risker	8
8. Rapportering.....	8

1. Inledning

Samtliga tidigare antagna föreskrifter om medelsförvaltningen eller annat område som behandlas i denna policy upphävs.

Kommunfullmäktiges tidigare utfästelser rörande borgensåtagande, upplåning, utlåning eller motsvarande och som genom avtal gäller i förhållande till annan part, förändras ej så länge nu gällande åtagande kvarstår.

1.1 Omfattning

Finanspolicyn omfattar finansverksamheten i kommunkoncernen, med vilken avses Kävlings kommun med helägda bolag.

Med finansverksamheten avses upplåning, utlåning, borgen, likviditetshandling, placering av överskottslikviditet, långfristig medelsförvaltning (inkl förvaltning av donationer och stiftelser) och finansiell riskhantering. Kommunstyrelsen och respektive styrelse i helägt bolag ska besluta om finansiella riktlinjer för den egna finansverksamheten inom ramen för denna finanspolicy.

Ansvarig

Styrdokument

Kommunfullmäktige

Finanspolicy
Kävlinge
Kommunkoncern

Kommunstyrelse

Finansiella riktlinjer,
tillämpningsregler för
finansverksamheten,
Kävlinges kommun

Bolagsstyrelse

Finansiella riktlinjer
i respektive
helägt bolag

1.2 Syfte med finanspolicyn

Denna finanspolicy är ett ramverk från kommunfullmäktige i syfte att ange övergripande målsättningar, organisation med ansvarsfördelning och föreskrifter för finansverksamheten inom kommunkoncernen.

1.3 Mål med finansverksamheten

Det övergripande målet för finansverksamheten inom kommunkoncernen är att medverka till en god ekonomisk hushållning genom att:

- säkerställa betalningsförmågan och trygga tillgången på kapital på kort och lång sikt
- inom ramen för ovanstående, eftersträva bästa möjliga finansnetto
- effektivisera och utnyttja stordriftsfördelar inom likviditetshantering, betalningsrutiner och övriga finansiella tjänster
- säkerställa långsiktigt god avkastning på förvaltade medel

Finansverksamheten inom kommunkoncernen ska bedrivas:

- betryggande med god riskkontroll och utan spekulativa inslag. Upplåning och utlåning vars enda syfte är att skapa räntevinster för kommunkoncernen ska inte förekomma.
- aktivt för att skapa möjligheter att rationellt hantera risker med hänsyn till kostnaden för att minska eller eliminera risker
- med etisk hänsyn, hållbar inriktning och med hög kompetens

2. Finansiell samordning

I kommunkoncernen ska finnas ett Finansråd som utgör ett samarbetsorgan för finansverksamheten i kommunkoncernen. Finansrådet ska bestå av tjänstemän från respektive helägt bolag samt tjänstemän från kommunen. Kommunens ekonomichef är sammankallande och minst två protokollförda möten ska hållas årligen.

Kommunkoncernen har ett gemensamt koncernkontosystem för att samordna betalningsflöden. Helägda bolag är anslutna till kommunens koncernkontostruktur. Ej helägda bolag och kommunalförbund kan anslutas efter ansökan från respektive bolag/förbund.

Nämnder och bolag ska till ekonomifunktionen lämna den information som behövs för ett effektivt finansiellt samarbete inom kommunkoncernen. Tillika ska ekonomifunktionen ge dessa parter motsvarande information som behövs för deras respektive verksamheter.

Bolagen ansvarar, inom ramen för denna finanspolicy, för respektive bolags finansverksamhet.

3. Organisation och ansvarsfördelning

Ansvar för finansverksamheten inom kommunkoncernen fördelas enligt nedanstående.

Kommunfullmäktiges ansvar är att

- besluta om finanspolicy för kommunkoncernen
- besluta om en ram för kommunkoncernens externa upplåning
- besluta om en ram för kommunens egen upplåning
- besluta om en ram för utlåning till och borgen för respektive helägt bolag samt principer för borgensavgifter
- besluta om kommunens utlåning till och borgen för delägda bolag och kommunalförbund
- besluta om vilka medel som ska avskiljas som långfristiga medel

5 (8)

- följa finansverksamheten genom årsbokslut och övrig finansiell rapportering

Kommunstyrelsens ansvar är att:

- övergripande ansvara för finansverksamheten enligt denna finanspolicy
- besluta om finansiella riktlinjer för Kävlinge kommun
- besluta om publika låneprogram såsom certifikat- och obligationsprogram
- fortlöpande utvärdera finanspolicy och finansiella riktlinjer samt föreslå kommunfullmäktige att revidera finanspolicyn vid behov
- löpande följa finansverksamheten genom finansiell rapportering
- ansvara för kommunens medelsförvaltning (lång- och kortsiktig) genom delegering av kommunfullmäktiges förvaltningsuppdrag till ekonomifunktionen

Nämnderna ansvarar för att:

- ge ekonomifunktionen den information som behövs för en effektiv likviditetsplanering och finansiell samordning inom kommunkoncernen

Styrelserna i de helägda bolagen ansvarar för att:

- finansverksamheten i respektive bolag bedrivs inom ramen för denna finanspolicy
- besluta om finansiella riktlinjer för respektive bolag inom ramen för denna finanspolicy
- meddela kommunstyrelsen beslut om finansiella riktlinjer
- tillhandahålla den information till kommunens ekonomifunktion som behövs för ett effektivt finansiellt samarbete inom kommunkoncernen

4. Likviditetshantering och placeringar

Helägda bolag ska (som huvudregel) vara anslutna till kommunens koncernkontostruktur (undantag ska godkännas av ekonomichefen). Delägda bolag och kommunalförbund kan anslutas efter ansökan från respektive bolag/ kommunalförbund. Är det en checkräkningskredit kopplad till bolagets/kommunalförbundets underkonto i koncernkontostrukturen ska kommunfullmäktige besluta om utlåningens ram. Villkoren för koncernkontots in- och utlåningsränta ska vara lika villkoren som erhålls från aktuell bank för samtliga helägda bolag.

Likviditetshanteringen ska effektivisera kapitalförsörjningen och beakta en god betalningsberedskap vid alla tillfällen. Bolag och nämnder ansvarar för att optimera sitt rörelsekapital.

Överskottslikviditet ska i första hand användas för att reducera lånebehovet i kommunkoncernen. Om det ändå finns bestående överskottslikviditet i kommunkoncernen ska den hanteras aktivt och inom ramen för finansiella riktlinjer. De bolag som är anslutna till kommunens koncernkontostruktur ska placera all överskottslikviditet på koncernkontot.

Kommunstyrelsen och respektive bolagsstyrelse ska i respektive finansiella riktlinjer ange riktlinjer för likviditetshantering. Kommunstyrelsen ska i finansiella riktlinjer ange riktlinjer för placering av överskottslikviditet.

5. Upplåning

All upplåning i kommunkoncernen ska inrymmas inom de av Kommunfullmäktige beslutade ramarna.

En hög säkerhet beträffande tillgång till finansiering ska eftersträvas och kommunkoncernens betalningsförmåga ska vid varje tidpunkt vara säkerställd via tillgång till likvida medel och/eller genom avtalade kreditlöften. Respektive bolag ansvarar för att med ekonomifunktionen teckna avtal för respektive verksamhetsbehov av checkräkningskredit.

Finansiell leasing i kommunkoncernen jämföras med behov av finansiering. Normalt är den effektiva finansieringskostnaden för ett leasingavtal högre än alternativkostnaden vid egen finansiering eller lånefinansiering. Därför ska finansiell leasing alltid utvärderas och principiellt beslutas av kommunstyrelsen. Undantag gäller hyra av inventarier som ligger inom ramen för verkställighet inom en verksamhets budgetansvar.

Kommunstyrelsen och respektive bolagsstyrelse ska i respektive finansiella riktlinjer ange riktlinjer för upplåning och likviditetsreserver.

6. Utlåning och borgen

6.1 Allmänt

Kommunen har enligt lag möjlighet att ingå borgen för företag och organisationer gällande ändamål som hör till kommunens kompetensområde.

Utlåning och borgen får endast ske i enlighet med kommunfullmäktiges beslutade utlånings- och borgensramar. Sektor styrning och stöd ska inför kommunfullmäktiges beslut om ramar för utlåning och borgen lämna ett skriftligt utlåtande innehållande en kreditbedömning. Motsvarande utlåtande ska lämnas till kommunfullmäktige för beslut om utlåning till delägda bolag och kommunalförbund. I bedömningen ska framgå syftet med finansieringen, återbetalningsförmågan samt i förekommande fall säkerheternas värde.

All utlåning, kreditlöften och borgen ska ske på ett sådant sätt att kommunens finansiella risker begränsas. Utlåning, kreditlöfte och borgen ska dokumenteras i avtal mellan parterna och vara begränsad i fråga om belopp och tid.

Kommunstyrelsen ska i finansiella riktlinjer ange riktlinjer för utlåning, borgen, kreditprövning och säkerheter samt riktlinjer för fastställande av borgensavgifter.

6.2 Utlåning till och borgen för delägda bolag och kommunalförbund

Utlåning eller borgensteckning till delägda bolag och kommunalförbund ska normalt ske endast med motsvarande andel i åtagande vad som regleras i konsortialavtal eller motsvarande avtal med annan part.

6.3 Utlåning till och borgen för extern part

Utlåning eller borgensteckning till andra parter än i 6.2 får ej ske.

6.4 Borgensavgift och marginalpåslag vid utlåning till helägda bolag

Utlåning till och borgen för verksamheter som bedrivs i konkurrens omfattas av EU:s statsstödsregler. För att åstadkomma konkurrensneutrala villkor ska bolagen erlægga ett marginalpåslag vid upplåning från kommunen eller en borgensavgift då kommunen går i borgen. Kommunens marginalpåslag och borgensavgifter ska vara transparenta och baseras på marknadsmässiga villkor med hänsyn tagen till respektive bolags egna finansieringsmöjligheter vid respektive upplåningstillfälle.

7. Riskhantering

Finansiell verksamhet är förknippad med risktagande, dels i form av finansiella risker dels i form av operativa risker. För varje betydande finansiell risk ska det finnas en tydligt angiven strategi och riktlinjer. Strategierna ska baseras på respektive verksamhets ekonomiska ställning, framtidsprognoser och i övrigt ekonomiska och finansiella förutsättningar.

Kommunstyrelsen och respektive bolagsstyrelse ska i finansiella riktlinjer ange riktlinjer för riskhanteringen. Bolag som i verksamheten har identifierade risker av finansiell karaktär, vilka inte täcks av finansverksamheten, ska aktivt arbeta med att hantera dessa risker. Exempel på sådana risker är elprisrisker och valutarisker kopplade till elhandel samt råvaruprisrisker.

Inom ramen för denna policy hanteras nedanstående risker.

7.1 Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en betydande ökad kostnad ha tillgång till medel för betalningar.

Kapitalförsörjningen ska tryggas genom en god diversifiering avseende lånens förfallostruktur, upplåningsformer, långivare och väl avvägda likviditetsreserver.

När kommunen eller bolaget har en för respektive verksamhet betydande skuldsättning får högst 50 procent av den totala låne- och kreditlöftesvolymen förfalla under en enskild 12-månadersperiod. Begränsningen gäller för respektive juridisk organisation. Minst de två närmaste månadernas finansieringsbehov ska täckas genom tillgång till likvida medel eller kreditlöften för hela kommunkoncernen.

7.2 Ränterisk

Med ränterisk avses risken för att en snabb förändring av marknadsräntorna påverkar respektive verksamhets finansnetto negativt.

När kommunen eller bolaget har en för respektive verksamhet betydande skuldsättning ska de utforma en betryggande strategi för räntebindningen. Strategin bör uttryckas som en bestämd förfallostruktur för räntebindningen och riskmandat ska ange tillåtna avvikelser. Motiv för valet av strategi ska dokumenteras.

7.3 Motpartsrisk

Med motpartsrisk avses risken för att motparten inte kan fullfölja de förpliktelser som avtalet innebär. I externa finansiella transaktioner med motpartsrisk ska bara motparter med hög kreditvärdighet väljas. Motpartsrisker ska i möjligaste mån reduceras genom att riskerna sprids på flera motparter.

7.4 Valutarisk

Med valutarisk avses risken för att drabbas av ökade kostnader till följd av valutakursförändringar. I finansverksamheten uppkommer valutarisker om upplåning eller placering sker i

8 (8)

utländsk valuta. Valutarisker i finansverksamheten ska omedelbart valutasäkras. Hantering av valutarisker i långfristig medelsförvaltning sker enligt Finansiella riktlinjerna.

Respektive nämnd ansvarar för att identifiera och rapportera valutarisker som uppkommer i den löpande verksamheten till Kommunstyrelsen. Rapportering av verksamhet beslutar i samråd med ekonomifunktionen om hur valutariskerna ska hanteras.

Valutarisker som uppkommer i bolagens löpande verksamhet hanteras i respektive bolag.

7.5 Derivatinstrument

Med derivat avses ett finansiellt instrument för att hantera kurs- och ränterisker.

Derivatinstrument får användas endast till att hantera finansiella risker i underliggande upp- och utlåning, placeringsportfölj eller underliggande valutaexponeringar. All användning av derivatinstrument förutsätter god förståelse för instrumentets funktion, prissättning, tillhörande risker och administrativa rutiner som kan hantera dessa affärer. Riskbedömning och konsekvensanalys av en derivattransaktion ska alltid dokumenteras före affärsavslut.

Kommunstyrelsen och respektive bolagsstyrelse ska i respektive finansiella riktlinjer specificera godkända derivat.

7.6 Operativa risker

Med operativ risk avses risken att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer, fel orsakade av den mänskliga faktorn eller felaktiga system.

De operativa riskerna ska begränsas genom god intern kontroll, uppföljning och rapportering. Finansverksamheten ska organiseras utifrån en ansvarsfördelning som alltid upprätthåller principen att ingen enskild person ensam ska handlägga en transaktion genom hela behandlingskedjan.

Kommunen och respektive bolagsstyrelse ska i respektive finansiella riktlinjer specificera riktlinjer som säkerställer god kontroll, rapportering, uppföljning och utvärdering.

8. Rapportering

Kommunstyrelsen ska till kommunfullmäktige rapportera om finansverksamheten i samband med delårsrapporter och årsredovisning. Kommunstyrelsen ska bedöma om det finns anledning att ta fram särskilda rapporter eller föreslå kommunfullmäktige att fatta beslut om finansverksamheten.